

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра підприємництва, обліку та фінансів

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

 Наталія КИРИЧЕНКО

« 01 » вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 38 ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітній рівень бакалавр

(бакалавр, магістр)

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація

(освітньо-професійна програма) «Фінанси, банківська справа та страхування»

факультет економічний

(назва факультету)

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма дисципліни «Фінансовий аналіз»
(назва навчальної дисципліни)

Для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування», спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

Розробники:

*Леся КОНОНЕНКО, доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів,
к.е.н., доцент*

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри
підприємництва, обліку та фінансів

Протокол від «01» _____ вересня _____ 2023 року № 1

Завідувач кафедри

Алла КАРНАУШЕНКО

«01» вересня _____ 2023 року

Схвалено методичною комісією економічного факультету

Протокол від «01» _____ вересня _____ 2023 року № 2

Затверджено на Вченій раді економічного факультету

Протокол від «01» _____ вересня _____ 2023 року № 2

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (напрямок підготовки), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Змістових частин – 1	Спеціальність: <u>076 «Фінанси, банківська справа та страхування»</u> ОПП <u>«Фінанси, банківська справа та страхування»</u>	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>реферат, комплексне завдання на аналітичне дослідження проблеми</u> (назва)		4-й	
Загальна кількість годин – 90 год.		Семестр	
		8-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача – 2	Перший (бакалаврський) рівень	Лекції	
		22 год.	
		Практичні, семінарські	
		22 год.	
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		46 год.	
Індивідуальні завдання:			
-	-		
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 44/46 (49%/51%)

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою є формування у здобувачів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань у галузі теорії та методології фінансового аналізу.

Завданням є формування у здобувачів:

- чіткого уявлення про зміст фінансово-господарської діяльності в умовах сучасної економіки з врахуванням реалізації Цілей сталого розвитку;

знань щодо основних методів комплексного фінансового аналізу діяльності суб'єктів господарювання з врахуванням організаційно-правових, галузевих та інших особливостей функціонування;

- розуміння причинно-наслідкових взаємозв'язків економічних явищ та фінансових процесів;

- навичок формування та використання інформаційного забезпечення фінансового аналізу;

- набуття навичок обґрунтування управлінських рішень з розв'язання фінансових ситуацій на основі аналізу фінансової звітності;

- оволодіння навичками організації та проведення зовнішнього та внутрішнього фінансового аналізу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати:

- принципи, підходи та сфери застосування фінансового аналізу;

- організацію, алгоритм та технологію проведення фінансового аналізу;

- механізм взаємозв'язку факторів внутрішнього і зовнішнього середовища;

- методики виявлення потенційних можливостей підприємства;

- методологію, методики та сфери використання результатів фінансового аналізу.

вміти:

- формувати та використовувати інформаційне забезпечення фінансового аналізу;

- організовувати і проводити фінансовий аналіз;

- обґрунтовувати цілі підприємства, прив'язувати їх до часу, місця та виконавців;

- оцінювати фінансовий стан підприємства з позицій його функціонування у сучасних умовах та з метою запобігання банкрутства;

- оцінювати досягнення цілей підприємством з врахуванням їх пріоритетності;

- здійснювати аналітичні та прогностичні розрахунки використання фінансових ресурсів;

- визначати перспективу розвитку підприємства з врахуванням досягнутого рівня і реальних можливостей;

- розробляти систему показників, що більш повно характеризує нові суспільні явища і соціально-економічні процеси;

- оцінювати та прогнозувати майбутні фінансові потоки з метою забезпечення фінансової стійкості, платоспроможності і конкурентоспроможності підприємства, підвищення рівня його ділової активності.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки та фінансів за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання:

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні фінансові технології, економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР24. Вміти забезпечувати ефективне функціонування фінансів агробізнесу та визначати найбільш пріоритетні напрями господарської діяльності агропідприємств.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність і цільове спрямування фінансового аналізу

Сутність і завдання курсу «Фінансовий аналіз». Фінансовий аналіз в системі економічних наук. Фінансовий стан підприємства як об'єкт фінансового аналізу. Об'єкт і суб'єкт фінансового аналізу, його мета та основні завдання. Основні напрями і види фінансового аналізу. Прийоми фінансового аналізу. Методи і моделі фінансового аналізу. Характеристика видів фінансового аналізу. Історія виникнення і розвитку фінансового аналізу.

Тема 2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу

Фінансова звітність як інформаційна база фінансового аналізу. Мета і завдання аналізу фінансових звітів. Основні вимоги до фінансової звітності відповідно до стандартів бухгалтерської звітності. Баланс як основне джерело інформації для фінансового аналізу. Звіт про фінансові результати як джерело інформації про прибутковість підприємства. Звіт про рух грошових коштів. Звіт про власний капітал. Примітки до фінансової звітності.

Тема 3. Загальна оцінка фінансового стану підприємства

Сутність загальної оцінки фінансового стану. Горизонтальний аналіз балансу підприємства. Вертикальний аналіз балансу підприємства.

Тема 4. Аналіз майна та оборотних активів підприємства

Економічна сутність і структура майна підприємства. Аналіз необоротних активів підприємства. Аналіз нематеріальних активів підприємства. Зміст, завдання та основні напрямки аналізу оборотних активів. Аналіз структури оборотних активів підприємства. Аналіз ефективності використання оборотного капіталу. Особливості аналізу майна та оборотних активів у сфері агробізнесу.

Тема 5. Аналіз фінансової стійкості, платоспроможності та ліквідності підприємства

Сутність фінансової стабільності та стійкості. Основні фактори, що впливають на фінансову стійкість підприємства. Кількісна оцінка фінансової стійкості підприємства. Типи фінансової стійкості. Методика аналізу фінансової стійкості підприємства. Ліквідність підприємства. Платоспроможність підприємства. Методика аналізу ліквідності підприємства. Методика аналізу платоспроможності підприємства.

Тема 6. Аналіз грошових потоків підприємства

Економічна сутність грошових потоків. Цілі та значення фінансового аналізу в процесі управління грошовими активами підприємства. Класифікація грошових потоків. Методика оцінки ефективності формування грошових потоків. Методи оцінки руху грошових коштів. Аналіз руху грошових коштів. Прямий і непрямий методи оцінки руху грошових коштів. Оцінка стратегії управління грошовими потоками.

Тема 7. Аналіз джерел формування та ефективності використання капіталу

Завдання та методологія здійснення аналізу джерел формування капіталу. Аналіз динаміки складу і структури джерел формування капіталу. Оцінка впливу структури активів і пасивів на рентабельність власного капіталу підприємства. Аналіз вартості капіталу. Сутність оцінки ефективності використання капіталу. Методика оцінки ефективності використання капіталу.

Тема 8. Аналіз кредитоспроможності підприємства та оцінка виробничо-фінансового левериджу

Поняття кредитоспроможності підприємства. Методика оцінки кредитоспроможності підприємства. Методика аналізу кредитоспроможності підприємства. Аналіз доцільності отримання кредитів. Оцінка кредитних можливостей підприємства. Узагальнюючі критерії оцінки кредитоспроможності. Оцінка економічної ефективності використання кредитних ресурсів. Сутність виробничо-фінансового левериджу. Методика оцінки виробничого левериджу. Методика аналізу виробничого левериджу. Методика оцінки фінансового левериджу. Методика аналізу фінансового левериджу. Аналіз операційно-фінансового левериджу.

Тема 9. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства

Поняття ділової активності підприємства. Методика оцінки ділової активності підприємства. Методика аналізу ділової активності підприємства. Оцінка ринкової позиції підприємства: аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища. Схема комплексного аналізу ефективності господарської діяльності. Аналіз виробництва та реалізації продукції. Аналіз собівартості продукції. Сутність поняття «інвестиційна привабливість» підприємства. Методика оцінки інвестиційної привабливості підприємства. Методика аналізу інвестиційної привабливості підприємства.

Тема 10. Аналіз фінансових результатів діяльності та прогноз фінансового стану підприємства

Фінансові результати. Завдання аналізу фінансових результатів. Факторний аналіз прибутку. Система “директ-кост” як теоретична база аналізу витрат та оптимізації прибутку. Рентабельність. Методика оцінки рентабельності підприємства. Аналіз показників рентабельності. Сутність

прогнозування фінансового стану підприємства. Методики прогнозування фінансового стану підприємства.

Тема 11. Діагностика ймовірності банкрутства підприємства та шляхи запобігання банкрутству

Поняття банкрутства підприємства. Методики та моделі оцінки ймовірності банкрутства підприємства. Шляхи запобігання банкрутству підприємства. Напрями запобігання банкрутству у сфері агробізнесу.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових частин і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
о		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Сутність і цільове спрямування фінансового аналізу	8	2	2	-	-	4
Тема 2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу	8	2	2	-	-	4
Тема 3. Загальна оцінка фінансового стану підприємства	8	2	2	-	-	4
Тема 4. Аналіз майна та оборотних активів підприємства	8	2	2	-	-	4
Тема 5. Аналіз фінансової стійкості, платоспроможності та ліквідності підприємства	8	2	2	-	-	4
Тема 6. Аналіз грошових потоків підприємства	8	2	2	-	-	4
Тема 7. Аналіз джерел формування та ефективності використання капіталу	8	2	2	-	-	4
Тема 8. Аналіз кредитоспроможності підприємства та оцінка виробничо-фінансового левериджу	8	2	2	-	-	4
Тема 9. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства	8	2	2	-	-	4
Тема 10. Аналіз фінансових результатів діяльності та прогноз фінансового стану підприємства	8	2	2	-	-	4
Тема 11. Діагностика ймовірності банкрутства підприємства та шляхи запобігання банкрутству	10	2	2	-	-	6
Усього годин	90	22	22	-	-	46

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Сутність і цільове спрямування фінансового аналізу	2
2	Інформаційне забезпечення фінансового аналізу	2
3	Загальна оцінка фінансового стану підприємства	2
4	Аналіз майна та оборотних активів підприємства	2
5	Аналіз фінансової стійкості, платоспроможності та ліквідності підприємства	2

6	Аналіз грошових потоків підприємства	2
7	Аналіз джерел формування та ефективності використання капіталу	2
8	Аналіз кредитоспроможності підприємства та оцінка виробничо-фінансового левериджу	2
9	Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства	2
10	Аналіз фінансових результатів діяльності та прогноз фінансового стану підприємства	2
11	Діагностика ймовірності банкрутства підприємства та шляхи запобігання банкрутству	2
Разом		22

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Сутність і цільове спрямування фінансового аналізу	2
2	Інформаційне забезпечення фінансового аналізу	2
3	Загальна оцінка фінансового стану підприємства	2
4	Аналіз майна та оборотних активів підприємства	2
5	Аналіз фінансової стійкості, платоспроможності та ліквідності підприємства	2
6	Аналіз грошових потоків підприємства	2
7	Аналіз джерел формування та ефективності використання капіталу	2
8	Аналіз кредитоспроможності підприємства та оцінка виробничо-фінансового левериджу	2
9	Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства	2
10	Аналіз фінансових результатів діяльності та прогноз фінансового стану підприємства	2
11	Діагностика ймовірності банкрутства підприємства та шляхи запобігання банкрутству	2
Разом		22

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено навчальним планом

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

Обов'язкова самостійна робота передбачає самостійне вивчення окремих теоретичних питань тем дисципліни, виконання індивідуальних завдань, участь у роботі малих груп; систематизація вивченого матеріалу дисципліни перед написанням рубіжного контролю.

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Сутність і цільове спрямування фінансового аналізу	4
2	Інформаційне забезпечення фінансового аналізу	4
3	Загальна оцінка фінансового стану підприємства	4
4	Аналіз майна та оборотних активів підприємства	4
5	Аналіз фінансової стійкості, платоспроможності та ліквідності підприємства	4
6	Аналіз грошових потоків підприємства	4
7	Аналіз джерел формування та ефективності використання капіталу	4
8	Аналіз кредитоспроможності підприємства та оцінка виробничо-фінансового левериджу	4

9	Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства	4
10	Аналіз фінансових результатів діяльності та прогноз фінансового стану підприємства	4
11	Діагностика ймовірності банкрутства підприємства та шляхи запобігання банкрутству	6
Разом		46

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні робота є однією з форм самостійної роботи здобувачів, яка передбачає створення умов для як найповнішої реалізації творчих можливостей і має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які здобувачі одержують в процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. У процесі виконання індивідуальної роботи здобувач вищої освіти повинен продемонструвати вміння:

- формулювати мету і завдання роботи;
- обґрунтовувати методи вирішення поставлених завдань;
- розробляти структуру роботи;
- працювати з літературними джерелами;
- виявляти проблеми в рамках досліджуваної теми;
- формулювати результати своєї роботи і давати їм оцінку.

Теми презентацій (рефератів, доповідей) з дисципліни «Фінансовий аналіз»

1. Поняття фінансового аналізу, його визначальні риси.
2. Предмет, об'єкти і суб'єкти фінансового аналізу.
3. Принципи фінансового аналізу.
4. Основні категорії фінансово-економічного аналізу.
5. Зв'язок фінансового аналізу з іншими науками.
6. Розвиток фінансового аналізу в сучасних умовах.
7. Класифікація видів та напрямів фінансового аналізу
8. Зміст і поняття фінансової звітності.
9. Основні джерела інформації для фінансового аналізу
10. Характеристика і особливості форм бухгалтерської звітності
11. Взаємозв'язок між фінансовими звітами підприємства.
12. Основні фінансові коефіцієнти
13. Методи аналізу фінансового стану
14. Фактори негативного і позитивного впливу на фінансовий стан
15. Фінансова стабільність, її визначальні риси.
16. Показники фінансової стійкості підприємства, методика їх розрахунку.
17. Фінансовий аналіз фінансової стійкості підприємства в сучасних умовах.
18. Класифікація типів фінансової стійкості суб'єктів економіки.
19. Фінансовий аналіз платоспроможності та ліквідності в системі аналізу фінансового стану підприємства.
20. Умови абсолютної ліквідності балансу, їх характеристика

21. Аналіз забезпеченості поточної діяльності підприємства власними оборотними коштами.
22. Платіжний календар, характеристика, методики формування.
23. Зміст і структура Звіту про рух грошових коштів.
24. Мета аналізу грошових потоків.
25. Операційна діяльність підприємства.
26. Інвестиційна діяльність підприємства.
27. Фінансова діяльність підприємства.
28. Методика аналізу забезпеченості підприємства грошовими коштами.
29. Поняття та економічна сутність капіталу.
30. Різновиди капіталу, що використовуються для оцінки виробничого потенціалу підприємства.
31. Ціна та вартість капіталу.
32. Порядок розрахунку та зміст показників незалежності, фінансової стійкості, фінансування.
33. Прогнозування капіталу підприємства.
34. Звіт про власний капітал: зміст, структура, призначення.
35. Ділова активність як чинник підвищення економічної ефективності виробничого процесу.
36. Напрями оцінювання ділової активності.
37. Аналіз оборотності оборотних активів та їх видів.
38. Поняття «ефективність» ділової активності. Рівні ділової активності.
39. Рівень ділової активності та виробничо-фінансовий стан підприємства.
40. Взаємозв'язок факторів і бізнес-середовища.
41. Поділ зовнішніх чинників, що формують ділову активність на групи.
42. Групи міжнародних та національних зовнішніх чинників.
43. Кількісні та якісні оцінювальні показники ділової активності.
44. Роль інвестицій в умовах ринкової економіки.
45. Завдання фінансового аналізу інвестицій.
46. Теоретичні основи категорії «інвестиції».
47. Види і класифікації інвестицій.
48. Власність та інвестиції.
49. Основні принципи оцінювання інвестицій.
50. Загальна оцінка кредитоспроможності позичальника.
51. Фінансові коефіцієнти, що аналізуються для визначення класу надійності позичальника.
52. Оцінювання кредитоспроможності на основі аналізу грошових потоків та ділового ризику.
53. Класи та рейтинги позичальників, як характеристики їх здатності погашати кредити.
54. Рейтингова шкала кредитоспроможності клієнтів.
55. Методика аналізу на основі проєктованих фінансових звітів.
56. Аналіз статей проєктованого звіту про фінансові результати.
57. Аналіз статей проєктованого балансу.
58. Взаємозв'язок між фінансовими звітами підприємства.

59. Аналіз проєктованих фінансових коефіцієнтів.
60. Вплив виробничих показників на проєктовані дані звітності.
61. Методика порівняльного комплексного (рейтингового) оцінювання фінансового стану підприємства.
62. Групи показників оцінювання фінансового стану підприємств для встановлення їх рейтингу.
63. Характеристика показників окремих груп і методика їх визначення.
64. Вимоги, які має задовольняти система фінансових показників, і методика їх аналізу.
65. Причини ускладнення використання в Україні зарубіжних багатофакторних моделей банкрутства.
66. Поняття економічного аналізу, його визначальні риси.
67. Предмет і об'єкти і суб'єкти фінансового аналізу.
68. Принципи фінансового аналізу.
69. Основні категорії фінансово-економічного аналізу.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни успішно використовуються традиційні та інноваційні методи навчання. Добре обладнані навчальні аудиторії ХДАЕУ, наявність технічних засобів навчання, комп'ютерна підтримка навчального процесу, сучасна наочність сприяють реалізації «золотого правила» дидактики: використанню методів ілюстрації, демонстрації, якісному проведенню практичних робіт, організації плідної навчально-дослідної та науково-дослідної роботи.

Для проведення лекційних занять використовуються такі методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод; частково-пошуковий, або евристичний метод.

При викладанні практичних та лабораторних занять використовуються: репродуктивний метод – розв'язування задач вивченого матеріалу на основі зразка або правила; частково-пошуковий - це організація активного пошуку розв'язання окремих задач під керівництвом викладача і його вказівок; евристична бесіда - перевірений спосіб активізації мислення, спонукання до пізнання; дослідницький метод - здобувачі вищої освіти самостійно розв'язують задачі за темами практичних занять дисципліни.

Самостійна робота застосовує: пояснювально-ілюстративний метод - здобувачі вищої освіти здобувають знання з навчальної або методичної літератури, через електронний посібник у «готовому» вигляді; дослідницький метод.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Використовують наступні методи контролю: усний, письмовий, комбінований, дискусійний.

Форми контролю, які використовуються:

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної

роботи. Усний контроль – опитування на лекції, практичному занятті. Письмовий контроль – перевірка розв’язку задач практичного заняття, контрольна робота. Вимоги та методи до поточного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тощо. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача. Проміжна атестація має визначити рівень знань здобувача з програмного матеріалу змістової частини (рейтингова оцінка із змістової частини), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи. Контрольні роботи, що виконуються під час самостійної роботи здобувача, – це індивідуальні завдання, які передбачають самостійне виконання здобувачем певної практичної роботи на основі засвоєного теоретичного матеріалу.

Поточний підсумковий контроль: екзамен

Проміжний контроль з дисципліни «Фінансовий аналіз» включає оцінювання результатів самостійного вивчення теоретичного та практичного матеріалу.

Основні методи контролю знань здобувачів:
за окремою змістовою частиною:

- усна перевірка (опитування, розв’язання проблемних ситуацій тощо) на практичних заняттях (11 занять × 1 бал = 11 балів);
- тестова перевірка за темами дисципліни (11 тем × 1 бал = 11 балів);
- практична перевірка - розв’язання завдань (10 робіт × 2 бали = 20 бали);
- захист рефератів, доповідей (8 робіт × 1 бали = 8 балів);
- до 10 додаткових балів за участь у неформальній освіті, участь у конференціях, проходження стажування тощо.

Поточний контроль: загальна (максимальна) сума балів за змістові частини – 50; загальна (максимальна) сума балів, з урахуванням додаткових балів - 60.

Здобувач вищої освіти може бути допущений до екзамену, якщо він має позитивні оцінки за підсумками кожної із змістових частин.

Підсумковий контроль: екзамен – загальна сума балів – 40.

Максимальна кількість - 100 балів.

Опитування є один із способів обліку знань. Критерії оцінювання відповідей:

- повнота і правильність відповіді;
- ступінь усвідомлення та розуміння вивченого;
- повне і правильне викладення (оформлення) відповіді.

Оцінка «5» (відмінно) – 1 бал – ставиться, коли вивчений матеріал засвоєний у повному обсязі, здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня володіє необхідними знаннями і вміннями. Відповіді здобувача вищої освіти демонструють глибоке розуміння матеріалу, правильне застосування знань і умінь, необхідних для відповіді, не містять істотних помилок. Здобувач точно формулює думки і обґрунтовує їх послідовно, логічно викладає матеріал,

виявляє вміння ілюструвати теоретичні знання, аналізує, наводить приклади і розв'язує проблемно-практичні ситуації, робить висновки.

Оцінка «4» (добре) – 0,75 бали – ставиться, коли здобувач вищої освіти володіє необхідними знаннями і вміннями (вимоги, що й на оцінку відмінно), проте у засвоєнні навчального матеріалу мають місце незначні прогалини і окремі неточності. Відповіді здобувача виявляють розуміння матеріалу, правильне застосування знань і умінь, необхідних для відповіді, але містять окремі помилки і невеликі неточності. При викладенні матеріалу допускається деяка непослідовність, незначні неточності у формуванні думок.

Оцінка «3» (задовільно) – 0,5 бали – ставиться, якщо здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня володіє знаннями і вміннями з дисципліни, але вони носять розрізнений характер, знання недостатньо глибокі, а вміння проявляється слабо. У засвоєнні навчального матеріалу мають місце суттєві неточності. Відповіді не глибокі, містять істотні помилки, у тому числі у висновках, аргументація слабка.

Оцінка «2» (незадовільно) – 0-0,37 бали – здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня розв'язує завдання без належного теоретичного обґрунтування результатів, рішення має суттєві помилки, зовсім не розв'язує завдання або невірно.

Виконання тестових завдань. Тематичний тест складається з 10 завдань за правильне виконання яких здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня отримує 1 бал. Одне правильно виконане тестове завдання має вагу в 0,1 бали.

Оцінка «5» (відмінно) – 0,9-1 бал.

Оцінка «4» (добре) – 0,6-0,8 бали.

Оцінка «3» (задовільно) – 0,3-0,5 бали.

Оцінка «2» (незадовільно) – 0-0,2 бали.

Виконання і захист доповідей. Критеріями оцінювання реферативних робіт є повнота розкриття теми, висвітлення сучасного стану та перспективних змін об'єкта дослідження, дотримання логіки та послідовності викладу, якісне оформлення реферату з дотриманням вимог вищої школи, володіння матеріалом обраної теми при презентації реферату. Максимальна кількість балів за реферат з його захистом – 1 бали.

Оцінка «5» (відмінно) - 1 бали, якщо:

- тема реферату актуальна та відзначається практичною спрямованістю;
- у роботі здійснено ґрунтовний аналіз усіх аспектів проблеми;
- використано сучасні джерела, у тому числі періодичні видання, монографії, які дають змогу висвітлити теоретичні й прикладні аспекти теми;
- матеріал роботи добре структурований, логічно викладений та побудований на конкретному прикладі;
- висновки відповідають завданням роботи, свідчать про реалізацію мети дослідження;
- рекомендації є обґрунтованими та мають практичну значущість;
- роботу оформлено з дотриманням встановлених правил.

Оцінка «4» (добре) – 0,6-0,8 бали, якщо:

- тема реферату актуальна;
 - у роботі здійснено аналіз основних аспектів проблеми;
 - використано джерела, які дають змогу розкрити теоретичні й прикладні аспекти теми;
 - матеріал роботи структурований, логічно викладений та побудований на конкретному прикладі;
 - висновки відповідають завданням роботи;
 - рекомендації мають практичну спрямованість;
 - оформлення роботи в цілому відповідає встановленим правилам.
- Оцінка «3» (задовільно) – 0,3-0,6 бали, якщо:
- здійснений здобувачем вищої освіти першого (бакалаврського) рівня теоретичний аналіз не повною мірою відповідає темі, меті і завданням дослідження;
 - використані джерела не дають можливості повністю розкрити проблему;
 - висновки не повністю відповідають завданням роботи;
 - рекомендації недостатньо обґрунтовані;
 - робота в цілому оформлена згідно з правилами, але є певні недоліки.
- Оцінка «2» (незадовільно) – 0-0,3 бал, якщо:
- здійснений здобувачем вищої освіти першого (бакалаврського) рівня аналіз не відповідає темі, меті і завданням дослідження;
 - у змісті реферату не аналізується об'єкт дослідження, певні положення не ілюструються (в т.ч. таблицями, графіками тощо).
 - здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня не використовував необхідні літературні, нормативні джерела і статистичні дані;
 - висновки не відповідають завданням роботи;
 - оформлення роботи не відповідає встановленим правилам.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ З ДИСЦИПЛІНИ

«Фінансовий аналіз» (підсумковий контроль – екзамен)

Поточне тестування та самостійна робота											захист рефератів, доповідей	Додаткові бали	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	8	10	40	100
2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4				

T1, T2 ... T10 – теми змістових частин.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності/Local grade	Оцінка ЄКТС/ ECTS grade		Оцінка за національною шкалою/National grade
			для заліку
90–100	A	Excellent	Зараховано/Passed
82-89	B	Good	
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Не зараховано/Fail
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для освоєння навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз» розроблено:

1. Презентації лекцій.
2. Методичні рекомендації до семінарсько-практичних занять.
3. Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів.
4. Тестові завдання

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Кальченко О. М., Шишкіна О. В. Фінансовий аналіз: теорія і практика (у схемах і таблицях): навч. посіб.; Чернігів. нац. технол. ун-т. Чернігів : Брагинець О. В., 2019. 435 с.
2. Ковальчук Н. О., Гаватюк Л. С., Єрмічук Н. І. Фінансовий аналіз : навч. посіб. ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : ЧНУ ім. Юрія Федьковича : Рута, 2019. 336 с.
3. Курило О.Б., Бондаренко Л.П., Вівчар О.Й, Чубка О.М. Фінанси підприємств. Підручник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с
4. Лучко М. Р., Жукевич С. М. , Фаріон А. І. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. Тернопіль., ТНЕУ, 2016. 304 с.
5. Приймак С.В. Фінансовий аналіз. Практикум : навчальний посібник. Львів, 2021. 264 с.
6. Самайчук, С. І., Крикунова, В. М., Танклевська, Н. С. Фінансовий аналіз: навч. посіб. ДВНЗ " Херсон. держ. аграр. ун-т". Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 215 с.
7. Стеценко С. П., Сорокіна Л. В., Ізмайлова К. В. Фінансовий аналіз та економічна діагностика : навч. посіб.; Київ. нац. ун-т будва і архітектури. Київ : КНУБА, 2019. 159 с.

8. Трусова Н. В., Терещенко М. А. Фінансовий аналіз підприємства: методика та практика: навч. посіб. / Тавр. держ. агротехнол. ун-т. 2-ге вид. Мелітополь : Мелітоп. міськ. друк., 2019. 272 с.

9. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астроя», 2020. 434 с.

10. Фінанси підприємств: навчальний посібник. Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 402 с.

11. Череп А.В., Гамова О.В., Козачок І.А. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Кондор, 2020. 268 с.

12. Шкільник І.О. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ: ЦНЛ, 2017. 368 с.

13. Fridson, M. S., & Alvarez, F. (2022). *Financial statement analysis: a practitioner's guide*. John Wiley & Sons. URL: https://books.google.com.ua/books?hl=ru&lr=&id=2cl6EAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA25&dq=financial+analysis&ots=5YIvOs9GH &sig=8D8guXs_r8tf8bd4JDcPNW2YgJs&redir_esc=y#v=onepage&q=financial%20analysis&f=false

14. Revsine, L., Collins, D. W., & Johnson, W. B. (2021). *Financial reporting & analysis*. McGraw-Hill. URL: <https://thuvienso.hoasen.edu.vn/handle/123456789/12878>

15. Robinson, T. R. (2020). *International financial statement analysis*. John Wiley & Sons. URL: https://books.google.com.ua/books?hl=ru&lr=&id=Q7nEDwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR15&dq=financial+analysis&ots=iFCR6KqP89&sig=3GnXv4TbUcHm8XgT11jpJFRWSNo&redir_esc=y#v=onepage&q=financial%20analysis&f=false

Допоміжна

1. Ковальчук Т. М., Вергун А. І. Аналіз фінансового стану: теорія, методика, організація : монографія; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : ЧНУ : Рута, 2020. 175 с.
2. Кононенко Л. В., Ніколаєва С. П. Трансформація системи обліково-аналітичного забезпечення як складової управління підприємством в умовах сталого розвитку та діджиталізації суспільства. Економічний простір. 2022. № 177. С. 69-75.
3. Кононенко Л. В., Сисоліна Н. П., Чумаченко О. С. Звітність підприємств в умовах сталого розвитку: сучасний стан, проблеми, перспективи, інформаційне забезпечення. Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки. 2021. Вип. 6. С. 179-186. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2021_6_19
4. Кононенко Л. В., Сисоліна Н. П., Юрченко О. В. Управління дебіторською заборгованістю: сучасний стан, проблеми, перспективи, інформаційне забезпечення. Економічний простір. 2021. № 166. С. 104–109. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/166-18>
5. Кононенко С.О., Кононенко Л.В., Назарова Г.Б. (2023) Стандартизація і сертифікація в обліку і аудиті як фактор підвищення надійності та довіри

- до інформаційного забезпечення користувачів фінансової звітності. *Наука і техніка сьогодні*. № 9(23) с. 195-206 [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-9\(23\)-195-206](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-9(23)-195-206) <http://dspace.ksaeu.kherson.ua/handle/123456789/8474>
6. Кононенко, Л. В, Булат Л., Лісечко О.. Фінансова звітність підприємства як об'єкт судово-економічної експертизи. Актуальні питання вдосконалення судово-експертної та правоохоронної діяльності : зб. матеріалів засід. № 1 постійно діючої Міжнар. наук.-практ. конф., 24 верес. 2021 р., Кропивницький, 2021. С. 449–452.
 7. Кононенко, Л., & Юрченко, О. (2023). Фінансовий аналіз як інструмент оптимізації оподаткування підприємств. *Економіка та суспільство*, (53). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-2> <http://dspace.ksaeu.kherson.ua/handle/123456789/8582>
 8. Костенко, Ю., Короленко, О., & Гузь, М. (2022). Аналіз фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*, (43). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-77>
 9. Обліково-аналітичне забезпечення оцінки фінансової стійкості підприємств торгівлі : монографія / І. В. Нагорна та ін.; Київ. нац. торг.-екон. ун-т, Харків. торг.-екон. ін-т КНТЕУ. Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2020. 132 с.
 10. Савченко, В., Кононенко, Л., & Назарова, Г. (2023). Використання методів фінансового аналізу при виконанні аудиторських процедур. *Економіка та суспільство*, (52). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-38> <http://dspace.ksaeu.kherson.ua/handle/123456789/8584>
 11. Фінансовий аналіз та звітність: електронний практикум комбінованого (локального та мережного) використання [Електронний ресурс] / І. Ю. Єпіфанова, В. В. Джеджула. – 2-ге вид., доп. Вінниця : ВНТУ, 2022. 144 с https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/36137/%D0%A4%D0%90_%D1%82%D0%B0_%D0%97_2022.pdf?sequence=1&isAllowed=y
 12. Guerard Jr. J.B., Saxena A., Gültekin M.N. Financing Current Operations and Efficiency Ratio Analysis. In *Quantitative Corporate Finance*. Springer, Cham., 2022. DOI: 10.1007/978-3-030-87269-4_5 Available at: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-87269-4_5
 13. Jacek Welc, 2022. "Financial Statement Analysis," Springer Books, in: *Evaluating Corporate Financial Performance*, chapter 0, pages 131-212, Springer. DOI: 10.1007/978-3-030-97582-1_3
 14. Moro-Visconti, R. ESG-Driven Valuation: From Father Profit to Mother Nature. In *Augmented Corporate Valuation*. Palgrave Macmillan, Cham, 2022. DOI: 10.1007/978-3-030-97117-5_8. Available at: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-97117-5_8
 15. Nguyen Ngoc Thach, Vladik Kreinovich, Doan Thanh Ha, Nguyen Duc Trung. 2022. In *Financial Econometrics: Bayesian Analysis, Quantum Uncertainty, and Related Topics*. Springer Nature Switzerland AG. XII, 878. DOI: 10.1007/978-3-030-98689-6, available at: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-98689-6#about-this-book>

Нормативні документи

1. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018 № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
3. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
4. Концептуальна основа фінансової звітності: Міжнародний документ від 01.09.2010. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009#Text
5. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

Інформаційні ресурси

1. Газета «Все про бухгалтерський облік» URL:<http://www.vobu.com.ua>
2. Газета «Урядовий кур'єр» URL:<http://www.ukurier.gov.ua/>
3. Журнал «Вісник податкової служби України» <http://www.visnuk.com.ua>
4. Нормативні акти України - законодавство для практиків URL:<http://www.nau.kiev.ua>
5. Офіційний вісник України URL:<http://www.gdo.kiev.ua>
6. Офіційний сайт Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України (АРІФРУ). URL: <http://uainsur.com/>
7. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: zakon.rada.gov.ua
8. Офіційний сайт Державної митної служби України URL:<http://www.customs.gov.ua/>
9. Офіційний сайт Державної податкової служби України URL:<http://www.sta.gov.ua/>
10. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: ukrstat.gov.ua/
11. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України URL:<http://www.kmu.gov.ua/control/>
12. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL:<http://www.minfin.gov.ua>
13. Офіційний сайт Національного банку України. URL: bank.gov.ua
14. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
15. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>

16.Офіційний сайт Рахункової палати України URL:<http://www.ac-rada.gov.ua/>

17.Податки і бухгалтерський облік URL: www.basa.tav.kharkov.ua/